

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА
„ПОДКРЕПА НА ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ МЕДИАТОРИ И СОЦИАЛНИТЕ
РАБОТНИЦИ“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Една от основните задачи на образователната система е изграждане на училищна общност в условията на подкрепяща и позитивна образователна среда. Съществен елемент е взаимодействието между учители, ученици, родители, образователни медиатори, социални работници и представители на общностите.

В момента продължава изпълнението на проект „Подкрепа за успех“, финансиран по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (2013 – 2020 г.). В рамките на проекта в 903 училища са назначени медиатори/социални работници със срок на договорите до 30 юни 2022 година.

В условията на обучение от разстояние в електронна среда образователните медиатори и социалните работници оказват съдействие на педагогическите специалисти за обмен на информация между учители и родители, подпомагат родителите и учениците при самоподготовката и упражненията и в сътрудничество със семейната общност мотивираха много ученици да продължат обучението си. По време на преустановените присъствени занятия в училище образователните медиатори и социалните работници съдействат на педагогическите специалисти посредством всички общодостъпни канали за електронна комуникация за подобряване на обмена на информация между учители и родители, оказваха необходимата подкрепа на родителите при самоподготовката и упражненията на децата, като им предоставяха необходимата за това информация.

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие с приоритетна област – 5 „Ефективно включване, трайно приобщаване и образователна интеграция“ на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).

2.1 Цели на програмата:

- Намаляване на риска от преждевременно напускане на образователната система на учениците от уязвимите групи;
- Формиране на положителни нагласи към образованието от страна на учениците от

уязвими групи и на техните родители;

- Пълноценно участие в образователния процес и мотивация за активно приобщаване на техните деца в системата на училищното образование;
- Оптимизиране на взаимодействието на училището с родителите на учениците от уязвимите групи чрез активното участие на образователните медиатори и социалните работници.

За целите на програмата ученици от уязвими групи са такива, които са в риск от отпадане от системата на училищното образование, от социално изключване и маргинализиране поради ограничен достъп до образование.

2.2 Обхват на програмата:

Национален – всички държавни и общински училища.

3. БЮЖЕТ НА ПРОГРАМАТА

Общ бюджет на програмата: 10 000 000 лв.

Разпределение на общия бюджет по основни дейности:

Дейности	Средства в лв.
Дейност № 1: „Назначаване на образователни медиатори и/или социални работници в училища с концентрация на ученици от уязвими групи“	8 915 000 лв.
Дейност № 2 „Организиране и провеждане на дейности на образователните медиатори и/или социалните работници с родителите на учениците от училища с концентрация на ученици от уязвими групи“	1 080 000 лв.
Мониторинг	5 000 лв.
Общ размер	10 000 000 лв.

4. ДОПУСТИМИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

Бенефициенти могат да бъдат всички държавни и общински училища в системата на училищното образование, в т.ч. и училища, получаващи финансиране по чл. 52а от Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, в случаите, в които е необходим по-голям брой образователни медиатори и социални работници от броя на назначените или средствата за допълнително финансиране за работа с ученици от уязвими групи са недостатъчни за осигуряване на трудовото

възнаграждение за 2022 г. на образователен медиатор/социален работник.

5.ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

Дейност № 1 „Назначаване на образователни медиатори и/или социални работници в училища с концентрация на ученици от уязвими групи“

Финансирането по програмата е за периода от 01.07.2022 г. до 31.12.2022 г.

Училищата назначават социален работник/образователен медиатор за подпомагане взаимодействието с родителите на учениците от уязвими групи, чрез:

- Организиране и осъществяване на дейности, осигуряващи редовно посещение на училище и пълноценно участие на учениците в образователния процес;
- Съдействие при обхващането и оставането на учениците, подлежащи на задължително обучение в училище;
- Провеждане на индивидуални срещи с родители на ученици от уязвими групи за мотивиране и за пълноценно интегриране на учениците в образователната среда, съобразно специфичните и възрастовите им особености и потребности;
- Организиране на родителски лектории и колективни дискусии за повишаване на познанията относно правата и задълженията в образованието;
- Съдействие за взаимно опознаване на учениците от различните етнически групи и вероизповедания, за създаване на атмосфера на разбирателство и толерантност и за спазване правата на детето.

Назначаването на образователен медиатор и/или социален работник се извършва по трудов договор на пълен работен ден (8 часа) или на непълен работен ден (4 часа).

Броят на образователните медиатори и/или социални работници, финансирани по програмата, се определя, както следва:

- 0,5 бройка – в училища с до 50 ученици;
- 1 бройка – в средищни училища с до 50 ученици;
- 1 бройка – в училища от 51 до 150 ученици;
- 2 бройки – в средищни училища с между 51 и 150 ученици;
- 2 бройки – в училищата с между 151 и 500 ученици;
- 3 бройки – в средищни училища с между 151 и 500 ученици;
- 3 бройки – в училища с между 501 ученици и 1000 ученици;
- 4 бройки – в средищни училища с над 501 ученици;
- 4 бройки – в училища с над 1001 ученици.

Образователните медиатори и/или социалните работници се назначават от директора на училището съгласно разпоредбите на Кодекса на труда.

Директорите на училища, в които няма назначен образователен медиатор и/или социален работник към 30.06.2022 г., следва да извършват процедура по подбор за назначаване на образователни медиатори и/или социални работници.

Процедурата за подбор се обявява на интернет страницата на училището, на общодостъпно място в училището/населеното място. В обявлението се посочват изискванията за заемането на длъжностите образователен медиатор и/или социален работник, съгласно утвърдените длъжностни характеристики по Национална класификация на професиите и длъжностите.

Подборът се извършва в два етапа: по документи и събеседване. Процедурата се провежда от комисия, състояща се най-малко от трима членове, в т.ч. и председател. Комисията се определя със заповед на директора на училището.

Директорът на училището сключва с одобрения след подбора кандидат срочен трудов договор на основание чл. 68, ал. 1, т. 1 (за определен срок – 31.12.2022 г.)

В училища, в които има назначен медиатор и/или социален работник по проект „Подкрепа за успех“ със срок на сключения договор до 30.06.2022 г., следва да сключат нов срочен трудов договор на основание чл.68, ал.1, т.1 (за определен срок – от 01.07.2022 г. до 31.12.2022 г.)

Образователните медиатори и/или социалните работници водят дневник за своята работа, както и регистър за учениците и родителите, с които работят.

Дейност № 2 „Организиране и провеждане на дейности на образователните медиатори и/или социалните работници с родителите на учениците от училища с концентрация на ученици от уязвими групи“

Оптимизиране на взаимодействието на училището с родителите на учениците от уязвимите групи чрез активното участие на образователните медиатори и социалните работници чрез:

- Съвместна работа между родители и учители за адаптиране на учениците към образователната система и създаване и развиване на мотивация за учене;
- Организиране на дейности с участие на родителите и учениците по честване на празници, благотворителни акции и други събития за създаване на положително отношение към образованието;
- Организиране на срещи с ромски авторитети, лидери от местната общност, представители на неправителствени организации с учителски колективи и родители;
- Включване на родителите на ученици от уязвими групи в цялостния живот и дейност на образователната институция;

- Организиране и провеждане на срещи и други дейности, свързани с представянето на програмата, съвместно с родителите на учениците от уязвимите групи, класните ръководители, образователните медиатори, социалните работници, ромските авторитети и лидери, представители на неправителствени организации;
- Други дейности в зависимост от потребностите на родителите.

За организацията и изпълнението на дейността се изготвя план за работа от образователните медиатори и/или социалните работници, който се съгласува от директора на училището.

6. РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

За изпълнение на дейност 1:

- Трудовото възнаграждение на лицето, включващо основна работна заплата и допълнително трудово възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит в процент, определен с индивидуалния трудов договор и осигурителни вноски за сметка на работодател;
- Допълнителното трудово възнаграждение за постигнати резултати от труда през учебната година по чл. 24, ал. 1, т. 2 от Наредба № 4/20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда;
- Разходи за социално-битово и културно обслужване (СБКО) на персонала в размер до 3 на сто от средствата за основни заплати на лицата, в т.ч. и дължимите осигурителни вноски и данъци за сметка на училището;
- Командировъчни разходи за образователен медиатор/социален работник (в зависимост от спецификата на училището и за изпълнение на дейностите по програмата) – на месец: за дневни – до 40 лв., и за транспортни разходи (vlak, автобус), които се отчитат от образователните медиатори и/или социалните работници съгласно Наредбата за командировките в страната;
- Максималният размер на средствата за трудови възнаграждения и осигурителни вноски, за допълнително трудово възнаграждение за постигнати резултати от труда през учебната година и за СБКО за една бройка образователен медиатор/социален работник, назначен на трудов договор за пълно работно време за периода 01.07.2022 година – 31.12.2022 година, е 6 550 лв. За образователен медиатор/социален работник, назначен на непълно работно време максималният размер на средствата е 3 275 лв.

Училищата, получили през 2022 г. финансиране по чл. 52а от Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното

образование могат да кандидатстват за финансиране по Дейност № 1 за:

- Допълнително трудово възнаграждение за постигнати резултати от труда през учебната година по чл. 24, ал. 1, т. 2 от Наредба № 4/20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда, разходи за социално-битово и културно обслужване (СБКО) на персонала в размер до 3 на сто от средствата за основни заплати на лицата, в т.ч. и дължимите осигурителни вноски и данъци за сметка на училището за назначения образователен медиатор/социален работник за сметка на полученото допълнително финансиране – максималният размер на средствата за персонал за една бройка образователен медиатор/социален работник, назначен на трудов договор за пълно работно време за периода 01.07.2022 г. – 31.12.2022 г. е 570 лв., за непълно работно време 285 лв.;
- Допълнителна бройка образователен медиатор/социален работник в случай, че е необходим по-голям брой образователни медиатори/социални работници от броя на назначените – максималният размер на средствата за персонал за една бройка образователен медиатор/социален работник, назначен на трудов договор за пълно работно време за периода 01.07.2022 г. – 31.12.2022 г. е 6 550 лв., за непълно работно време 3 275 лв.
- Командировъчни разходи за образователен медиатор/социален работник (в зависимост от спецификата на училището и за изпълнение на дейностите по програмата) – на месец: за дневни – до 40 лв., и за транспортни разходи (vlak, автобус), които се отчитат от образователните медиатори и/или социалните работници съгласно Наредбата за командировките в страната;

За изпълнение на Дейност № 2:

До 1 200 лв. за училище, включено в изпълнението на програмата. Средствата не могат да се използват за изплащане на разходи за възнаграждения.

7. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Продължителност на дейностите по програмата – 01.07.2022 г. – 31.12.2022 г.

8. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

- Включени училища за изпълнение на дейностите по програмата – не по-малко от 900;
- Назначени образователни медиатори и/или социални работници в изпълнението на програмата – не по-малко от 900;
- Включени в училищния живот родители на ученици от уязвими групи – не по-малко

50 000;

- Включени ученици в изпълнението на дейностите на програмата – не по-малко от 50 000;
- Проведени срещи и дейности с участието на родители, учители, ученици – не по-малко от 900;
- Проведени мероприятия – събития и други дейности, с участието на родители, учители и представители на местната общност – не по-малко от 900.

9. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО

Определеният размер за финансиране за изпълнението на дейностите по националната програма се предоставят на два етапа – авансово плащане и окончателно плащане, както следва:

Авансово плащане:

- Разходи за персонал за наетите по програмата образователни медиатори/социални работници по Дейност № 1 (от предвидените средства във формулярите за кандидатстване от училищата, авансово ще бъдат преведени суми за времето от 01.07.2022 г. до 30.09.2022 година);
- Разходи за командировки за наетите по програмата образователни медиатори/социални работници (50% от предвидените средства във формулярите за кандидатстване от училищата);
- Разходи за изпълнение на Дейност № 2 (50% от предвидените средства във формулярите за кандидатстване от училищата).

Окончателно плащане:

- Разходи за персонал за наетите по програмата образователни медиатори/социални работници по Дейност № 1 (ще бъдат преведени необходимите суми за времето от 01.10.2022 г. до 31.12.2022 година, след приемане на подадения отчет от училището);
- Разходи за командировки за наетите по програмата образователни медиатори/социални работници (разликата до отчетените и приети разходи в отчета на училището и заявените в отчета средства за периода от 01.10.2022 г. до 31.12.2022 година);
- Разходи за Дейност 2 - разликата до отчетените и приети разходи в отчета на училището и заявените в отчета средства за периода от 01.10.2022 г. до 31.12.2022 година, съгласно Графика за организиране и провеждане на събитията, мероприятията, срещите и кампаниите по Дейност № 2.

10. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ИЗИСКУЕМИТЕ ДОКУМЕНТИ НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

Кандидатстването се извършва чрез формуляр по образец. Формулярът съдържа административни данни за училището; график за организиране и провеждане на събитията, мероприятията, срещите и кампаниите, за планирания брой участници и размера на средствата за провеждане на дейностите по Дейност № 2 „Организиране и провеждане на дейности на образователните медиатори и/или социалните работници в образованието за работа с родители на ученици от уязвими групи в образователния процес“.

Срокът за подаване на формулярите в деловодството на Министерството на образованието и науката е до 01.06.2022 година.

Формулярът може да се подаде на място или по пощата. В случаите, в които формулярът се изпраща по пощата или чрез куриерска фирма, важи съответно датата на пощенското клеймо или датата на изпращане. Ще бъдат разглеждани формулярите само на онези училища, които са подадени в определения срок.

Определянето на училищата, одобрени за финансиране ще се извърши от екип за организация и управление на националната програма – експерти от дирекция „Учебници и училищна документация“, определен със заповед на министъра на образованието и науката.

Екипът за организация и управление на националната програма представя на министъра на образованието и науката за утвърждаване списък на одобрените за финансиране училища в 30-дневен срок от крайния срок за кандидатстване по програмата.

Списъкът с училищата се публикува на официалната страница на Министерството на образованието и науката в рубриката „Програми и проекти“.

11. ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ОТ БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

Отчитането на изпълнените дейности и на изразходените средства се извършва по формуляр по образец.

В срок до 10.10.2022 г. училищата, определени и получили авансово финансиране по програмата, представят междинен отчет за времето от 01.07.2022 г. до 30.09.2022 г. за изпълнението на дейностите и извършените разходи. Отчетите се представят в деловодството на Министерството на образованието и науката, като може да се подадат на място или по пощата. В случаите, в които се изпраща по пощата или чрез куриерска фирма, важи съответно датата на пощенското клеймо или датата на изпращане.

В срок до 31.01.2023 г. училищата, определени за финансиране по програмата, представят окончателен отчет за изпълнението на дейностите и извършените разходи. Отчетите се

представят в деловодството на Министерството на образованието и науката, като може да се подадат на място или по пощата. В случаите, в които се изпраща по пощата или чрез куриерска фирма, важи съответно датата на пощенското клеймо или датата на изпращане.

В срок до 31.03.2023 г. комисията извършва проверка на представените отчети.

Контролът по изпълнение на дейностите и на изразходваните средства по националната програма се осъществява от директора на училището.

Документацията, която удостоверява провеждането на дейностите по националната програма, се съхранява в училището в срок до 3 години след приключване на програмата.

12. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Мониторингът по програмата се извършва (проверка на място или от разстояние) от екипа за организация и управление на националната програма в периода от 10.07.2022 г. до 31.12.2022 г.

За извършените дейности по националната програма екипът за организация и управление на програмата изготвя анализ в срок до 31.03.2023 година.

13. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

13.1. Изпълнението на дейностите по програмата осигурява устойчивост на проект „Подкрепа за успех“, финансиран по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (2013 – 2020 г.), чието изпълнение приключва на 30.06.2022 година.

13.2. Дейностите и средствата по националната програма не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

13.3. Декларацията по т. 13.2. е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма“.

13.4. При изпълнение на дейностите по програмата, директорите на училищата следва да предприемат необходимите мерки за тяхната демаркация, включително участниците в тях на ниво училище.